

(برای خرید کالا) به استقبال کاروان نروید. بر معامله برادر مسلمان تان معامله نکنید، قیمت کالاها را بدون این که قصد خرید داشته باشید، بالا نبرید؛ و فرد شهرنشین (بعنوان دلال)، کالای فرد روستایی را نفروشید؛ و شیر شتر و گوسفند را (بقصد فریب دادن مشتری) در پستان شان ذخیره نکنید.

از ابوهریره رضی الله عنه روایت است که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: «لَا تَلَقُوا الرُّكْبَانَ، وَلَا يَبِيعَ بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ، وَلَا تَتَّاجِسُوا، وَلَا يَبِيعَ حَاضِرٌ لِيَاذٍ، وَلَا تَصُرُّوا الْإِبِلَ وَالْغَنَمَ، وَمَنْ ابْتَاعَهَا فَهُوَ يَخِيرُ النَّظْرَيْنِ بَعْدَ أَنْ يَحْلِيَهَا، إِنْ رَضِيَهَا أَمْسَكَهَا، وَإِنْ سَخِطَهَا رَدَّهَا وَصَاعًا مِنْ تَمْرٍ»؛ «(برای خرید کالا) به استقبال کاروان نروید. بر معامله برادر مسلمان تان، معامله نکنید، قیمت کالاها را بدون اینکه قصد خرید داشته باشید، بالا نبرید؛ و فرد شهرنشین (بعنوان دلال)، کالای فرد روستایی را نفروشید؛ و شیر شتر و گوسفند را (بقصد فریب دادن مشتری) در پستان شان ذخیره نکنید و هرکس چنین حیوانی را خرید و دوشید، بعد از آن مختار است که آن را بپذیرد یا به صاحبش برگرداند و (در مقابل شیری که دوشیده است) یک صاع خرما به او بدهد.»

[صحیح است] [به روایت مسلم - متفق علیه]

در این حدیث، رسول الله صلی الله علیه وسلم از پنج نوع معامله ی حرام نهی می کند، زیرا ضرر آنها متوجه فروشنده یا مشتری و یا دیگران می باشد. 1- از اینکه مشتری ها برای خرید کالای فروشندگان، از خوراکی و حیوان، پیش از رسیدن آنها به بازار و دانستن قیمت این کالاها به استقبال شان بروند و کالاهای شان را بخرند، نهی فرموده است، زیرا چه بسا آنها به سبب جهل شان به قیمت فریب خورده و مغبون شوند و از رزقی که برای دستیابی به آن خسته شده و تلاش نموده اند کاملاً بهره مند نشوند. 2- از اینکه کسی بر معامله دیگری معامله نماید و همچنین از اینکه کسی در خرید دیگری دخالت کند، نهی کرده است؛ با این توضیح که در خیار مجلس یا شرط بگوید: به تو بهتر از این کالا را می دهم، یا به ارزان تر از این قیمت می دهم؛ اگر خریدار باشد؛ یا اینکه بگوید: کالای مورد نظر را با قیمت بیشتری از تو می خرم؛ اگر فروشنده باشد؛ تا به این ترتیب معامله را فسخ نموده و خود وارد معامله شود. و همچنین بعد از این دو خیار؛ از این مورد نهی کرده است. چون این تحریک سبب کینه و عداوت و دشمنی می شود. و با قطع روزی صاحب آن همراه است. 3- سپس از «نجش» نهی می کند که عبارت است از افزایش قیمت کالا بدون قصد خرید و با هدف سود کردن فروشنده یا ضرر دیدن مشتری با گران شدن کالا برای او؛ از این مورد نهی می کند چون با دروغ و فریب خریداران و بالا بردن قیمت کالا از طریق مکر و فریب همراه است. 4- همچنین از اینکه شهرنشین کالای صحرانشین را بفروشد، نهی می کند تا شهرنشین به عنوان دلال همه ی سود فروش از کالا را صاحب نشود و خریداران هم از آن استفاده ای ببرند. و رسول الله صلی الله علیه وسلم می فرماید: «دَعُوا النَّاسَ يَرْزُقُوا اللَّهُ بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ»؛ «مردم را بگذارید - که معامله ی خود را انجام دهند - الله آنان را به واسطه ی یکدیگر روزی می دهد». 5- از بیع مصراة در مورد چهارپایان نهی می کند؛ اینکه شیر حیوان در پستانش ذخیره شود و مشتری گمان کند حیوانی که خریده معمولاً چنین است و به همین دلیل بهایی بیشتر پرداخت کند که استحقاق آن را ندارد؛ و به این ترتیب مشتری فریب خورده و به وی ظلم شود. لذا شارع مدتی مشخص به اندازه ی سه روز برای مشتری تعیین نموده تا از حیوانی که خریده استفاده کند و بعد از اینکه متوجه شد حیوان مصراة است، آن را به فروشنده بازگرداند. و اگر شیر آن را در این مدت دوشیده، یک صاع خرما در برابر آن به وی بپردازد.

النجاة الخيرية
ALNAJAT CHARITY

